

Příloha č. 1 Preventivního programu školy

Náplň prevence 2024/25

S ohledem na naplňování cílů PPŠ jsou v tomto školním roce naplánovány následující programy a aktivity primární prevence:

Primární prevence ve výuce (interní zajištění)

- **Škola plná kamarádů** – na základě dobrých ohlasů z řad studentů je pro žáky nově nastupujících tříd 1.4, 1.6 a 1.8 je realizována tato pobytová akce v prostorách KD v Dražnově (v prvním zářijovém týdnu vyjede každá ze tříd na 1 den) s cílem podpořit vytváření dobrých vztahů v nových třídních kolektivech a nastavit počáteční pravidla vzájemného soužití. Akci zajišťuje školní metodička prevence ve spolupráci s třídními učiteli.
- **Kyberšikana** – projekt, v jehož rámci proškolení TU nově nastupujících tříd podají ve svých třídách odborné informace o bezpečném chování na internetu, včetně důležitých kontaktů, kam se obrátit, pokud se žák ocitne v rizikové situaci. Proškolení TU zajistí školní metodička prevence.
- **Kraje pro bezpečný internet** – projekt podporovaný Asociací krajů české republiky, do kterého se zapojí většina tříd v rámci výuky IVT. Projekt zajišťuje vyučující IVT Mgr. Svobodová.
- **Kybersoutěž** – soutěž pro studenty vyšších ročníků gymnázia, cílem soutěže je prověřit znalosti a dovednosti v oblasti kybernetické bezpečnosti. Soutěž v hodinách IVT realizuje vyučující IVT Mgr. Svobodová.
- V hodinách IVT je průběžně diskutována **možnost zneužití internetu** a soc. sítí (včetně kyberšikany). **Protidrogová problematika** je probírána v hodinách HV (hippies, underground, punk atd.) – pro třídy 2.6, 4.8, 1.4, 3.6, 5.8, 2.4, 4.6, 6.8. V ostatních předmětech (Bi, Ch, Čj, Tv, Ov, Zsv) jsou pro jednotlivé třídy nižšího i vyššího gymnázia zařazeny ve shodě s PPŠ tematické celky, které se zabývají **různými formami a projevy rizikového chování**, zejména problematikou zneužívání návykových látek včetně alkoholu (škodlivost, negativní působení na organismus, důsledky závislosti), kouření, zdravých partnerských a rodinných vztahů, xenofobií, extremismem a rasismem, šikanou (včetně rozpoznání šikany, reagování na ni, oznámení této skutečnosti atd.) a násilím. Vyučující „výchovných“ předmětů (TV, HV, VV a OV) dále rozvíjejí ve svých hodinách aktivity zaměřené na sebepoznávání a **zdravé sebepojetí a sebevědomí**.

- Konkrétně **v hodinách OV na nižším gymnáziu** se žáci seznamují s následujícími tématy, která mohou přispět k prevenci rizikového chování či mohou jeho dopady minimalizovat:

- **1.8:** vývojové rozdíly mezi chlapci a děvčaty, plánované rodičovství – antikoncepce, ochrana před pohlavními nemocemi; drogy, smysluplné trávení volného času, význam rodiny v životě jednotlivce; jednání v mimořádných krizových situacích; šikana, dětská krizová centra a linky; tolerance, rovnost, varování před extremismem; základy první pomoci,

- **2.8:** sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení; asertivita, komunikace, konflikty, stres, řešení náročných životních situací; mediální gramotnost; rozdíly mezi lidmi, předsudky, diskriminace, rasismus, xenofobie, šikana; svoboda, morálka, autorita, svědomí; ochrana kulturního dědictví,

- **3.8 a 1.6:** demokracie, začlenění do veřejného života; tolerance, předsudky, národnostní menšiny; ochrana obyvatel za mimořádných okolností; morální a právní normy, občanství aneb kam patřím, trestní odpovědnost mladistvých,

- **4.8 a 2.6:** přestupky, trestné činy, trestní odpovědnost mladistvých, odpovědnost za škodu, práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, odpovědné nakládání s financemi, základy finanční gramotnosti.

- **Na vyšším stupni gymnázia se tato témata objeví znovu** (tentokrát v odbornějším pojetí, stále je však kladen důraz na uplatňování teoretických poznatků v každodenní společenské praxi) **v rámci výuky společenských věd (ZSV).**

- v 1. ročníku je v ZSV kladen důraz na témata spadající do psychologie a sociologie

- ve 2. ročníku se probírají základy státovědy a práva

- ve 3. ročníku zejména ekonomické souvislosti a otázky finanční gramotnosti

- ve 4. ročníku filozofická a etická témata.

- I na vyšším stupni gymnázia jsou žákům prohlubovány informace o důsledcích užívání **návykových látek včetně alkoholu** zejména v hodinách biologie a chemie. V hodinách českého jazyka pracují studenti s texty, ve kterých se zamýšlí nad tématy **rasismu, xenofobie, extremismu, šikany a agresivního chování**. V hodinách IVT jsou studenti proškoleni o bezpečném užívání internetu, nebezpečí sociálních sítí, **kyberšikaně** a dalším souvisejících jevech.

- Ve všech hodinách (s důrazem na hodiny českého jazyka, kdy studenti píšou v rámci slohových prací úvahy a vyjadřují se k různým společenským tématům) by měli být studenti vedeni k tomu, aby používali vlastní rozum a **naučili se kriticky myslet**. Je žádoucí, aby si studenti na vyšším stupni vytvořili a ukotvili **vlastní hodnotový systém** a porozuměli vlastnímu chování, postoji a morálce v různých životních situacích. S tím souvisí pěstování **zdravého sebepojetí a sebevědomí**. To vše výrazně přispěje k ochraně před některými formami RCH, či alespoň k minimalizaci důsledků jejich škodlivého působení.

Třídní učitelé se ve všech třídách snaží co nejvíce **komunikovat a spolupracovat s rodiči svých žáků**. V případě získání podnětu ze strany rodičů ohledně některé z forem RCH o tomto oznámení neprodleně informují školní metodičku prevence a zajišťují případnou další potřebnou komunikaci a tok informací mezi školou a rodiči.

Třídní učitelé dále věnují zvýšenou pozornost rizikovým skupinám či jednotlivcům ve třídě a tyto případy neustále monitorují a vyhodnocují; v případě vzniku konkrétního rizika ihned informují školní metodičku prevence a domluví se s ní na dalším postupu.

Třídní učitelé se snaží také o co nejčastější **neformální setkávání s rodiči** při sportovních a kulturních akcích. Jsou povinni zajistit, aby byli rodiče žáků včas informováni o každé takové možnosti.

Třídní učitelé spolu s dalšími učiteli (jmenovitě zejména s vyučujícími ZSV) působí na žáky systematicky s ohledem na jejich další profesní kariéru a potřebu a **význam vlastního vzdělávání se**. Zdůrazňují přitom souvislost mezi aktuálně činěným rozhodnutím a jeho budoucími důsledky (nejen ve vztahu ke studiu, ale i v běžných životních situacích). Studenti na vyšším stupni gymnázia ve 3. a 4. ročnících dosahují plnoletosti a je nutno s nimi „**vstup do dospělosti**“ průběžně z různých úhlů pohledu probírat a diskutovat.

Primární prevence ve výuce (externí zajištění)

- jedná se o komplexní dlouhodobé programy i jednorázové programy všeobecné primární prevence, dále programy indikované a selektivní prevence

- **upřednostňujeme programy, které jsou interaktivní, dobře odpovídají věku žáků a poskytují v první řadě sociální dovednosti** a dovednosti potřebné pro život

- ideální jsou samozřejmě **programy dlouhodobé a soustavné**, avšak v minulých letech s tím byl velký problém kvůli nestabilnímu personálnímu obsazení postu okresního metodika prevence (programy dohodnuté na začátku školního roku byly ze strany PPP v zimě rušeny a podobně); nyní vypadá situace již více než rok stabilizovaně, a proto opět navazujeme s PPP spoluprací, která by měla být dlouhodobá, systematická a komplexní

- objednáváme pouze programy, které jsou **prezentovány kvalifikovaně a důvěryhodně** a preferujeme poukazování na **pozitivní modely chování**, nikoli metody strachu a zastrašování

- samozřejmostí je **ohled na místní specifika** – škola se nachází v menším městě v blízkosti státních hranic a žáci pochází většinou přímo z Domažlic či blízkého vesnického okolí

• **Interaktivní blok primární prevence pro všechny třídy nižšího gymnázia** ve spolupráci s okresní školní metodičkou prevence, minimální rozsah 2 hodiny v každé třídě v aktuálním školním roce. Tento program PP je dlouhodobou formou práce s jednotlivými třídami. Témata jsou volena s ohledem na věk studentů, osvědčila se také forma aktivního zapojení studentů a reagování na jejich konkrétní potřeby. Pro třídu 1.8 bude program realizován pod názvem „Deštník držím já“ ve čtyřech 2hodinových blocích. Program zajišťuje školní metodička prevence.

• **Sexuologická přednáška** – přednáška o sexu a antikoncepci vedená lékařkou gynekoložkou, určená pro třídy 1.6 a 3.8.

• **Trestní odpovědnost mladistvých** – beseda pro třídy 2.6 a 4.8 ve spolupráci s policejní mluvčí Policie ČR.

- **Kriminalita mládeže, zaměřeno na rizikové chování v dopravě** – beseda pro třídy 3.4, 7.8 a 5.6 ve spolupráci s policejní mluvčí Policie ČR.
- **Finanční gramotnost** – interaktivní workshop pro třídy 3.4, 5.6 a 7.8.
- **Komponovaný pořad o rizicích, ale i pověrách spojených s nemocí AIDS** je určen třídám 2.6 a 4.8.

Vypracovala: Mgr. Pavlína Vondrašová, školní metodička prevence